

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1969-1970.

11 DECEMBRE 1969.

**Proposition de loi créant une pension nationale
pour tous les travailleurs.**

DEVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

I. Préambule.

La présente proposition de loi est analogue, dans la plupart de ses aspects, à la proposition déposée à la Chambre des Représentants par M.R. Gillet, le 5 décembre 1968 (Doc. Ch., n° 189, n° 1).

Elle en précise certains aspects et complète certains articles à la suite d'études récentes du Front Commun du C.N.I.C. (Centre National des Indépendants et des Cadres) et du M.I.C. (Mouvement Chrétien des Indépendants et des Cadres) et pourra encore être améliorée conformément aux résultats d'études en cours.

Le but du dépôt de la présente proposition est, par la simultanéité des deux projets et avec l'accord des deux auteurs, de faire étudier puis voter le plus rapidement possible par les deux Chambres, malgré tous les obstacles qui y seraient opposés, un système adéquat de pension nationale de base attendue par la majorité de la population.

**

II. Développements.

Le problème des pensions est certainement un des plus importants qui se posent à un Etat moderne.

Lorsqu'on sait qu'en Belgique, il existe encore aujourd'hui des personnes âgées qui doivent subsister avec des revenus

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1969-1970.

11 DECEMBER 1969.

**Voorstel van wet tot instelling van een nationaal
pensioen voor alle werknemers.**

TOELICHTING

MIJNE HEREN,

I. Inleiding.

Dit voorstel komt in grote trekken overeen met het voorstel dat op 5 december 1968 bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd ingediend door de heer R. Gillet (Gedr. St. Kamer, n° 189-1).

Het gaat nader in op zekere aspecten van dat voorstel en vult sommige artikelen ervan aan ingevolge recente studies van het gemeenschappelijk front van het N.C.Z.K. (Nationaal centrum der zelfstandigen en kaders) en van het C.Z.K. (Christelijke beweging van zelfstandigen en kaders) en kan later nog verbeterd worden aan de hand van de resultaten van aan de gang zijnde studies.

Het beoogt, door gelijktijdige indiening en met goedvinden van de twee indieners, om ondanks eventuele bezwaren te komen tot een zo spoedig mogelijke bestudering en aanname door beide Kamers van een passend systeem van nationaal basispensioen, waarop de meerderheid van de bevolking wacht.

**

II. Toelichting.

Het pensioen vormt zeker een van de belangrijkste problemen voor een moderne staat.

Als men bedenkt dat er in België nog bejaarden zijn die met minder dan 2.500 frank per maand moeten rondkomen,

inférieurs à 2.500 francs par mois, il est évident que des initiatives doivent être prises pour mettre fin à ces inégalités sociales.

Le gouvernement a reconnu explicitement cette situation quand il déposa son projet de loi « instituant un revenu garanti aux personnes âgées ».

La question qui s'est posée lors du vote de ce projet gouvernemental était de savoir s'il est possible de vivre avec le minimum socio-vital attribué de 30.000 francs par an (ménage) et 20.000 francs par an (personne isolée).

Certainement non, et le gouvernement a reconnu le fait en prévoyant des majorations annuelles qui porteraient ce minimum à 48.000 francs par an (pour un ménage) et à 30.000 francs par an (pour un isolé) dès 1975.

Dans ces conditions, on peut se demander s'il ne serait pas plus simple de mettre fin, une fois pour toutes, aux discriminations sociales en instaurant un système de pension unique, tel qu'il existe aux Pays-Bas, depuis 1956, où il a incontestablement fait ses preuves pendant ces treize années.

Il est certain que l'instauration d'une pension unique posera de difficiles problèmes tant en ce qui concerne l'utilisation des réserves de certaines caisses qu'en ce qui concerne les méthodes de financement.

Ces problèmes-là, toutefois, fussent-ils difficiles à résoudre, ne sont pas des arguments suffisants pour empêcher de créer entre tous les citoyens de notre pays une solidarité effective devant les inégalités sociales.

Pour ce qui est de l'utilisation des réserves de certaines caisses, notamment dans le régime des employés, la question a déjà été résolue, à la satisfaction partielle de ces derniers, soit pour financer les avantages supplémentaires accordés, soit pour couvrir le coût de l'étalement sur plusieurs années des hausses de cotisations.

Quant à la question du financement, certains estiment à 11 milliards l'incidence budgétaire de l'instauration de la pension unique au taux de 75.000 francs pour un ménage et de 60.000 francs pour une personne isolée, avec des cotisations identiques à celles qui sont en vigueur à ce jour. Mais une étude plus précise ramènera probablement ce chiffre à un niveau inférieur, si l'on tient compte notamment des sommes importantes récupérables au profit du régime général, comme par exemple, celles prévues pour l'application de la loi « instituant un revenu garanti aux personnes âgées », évaluées à 1.400 millions dans le budget de 1970, ainsi que les allocations accordées actuellement par les Commissions d'Assistance Publique aux pensionnés indigents.

♦♦

Afin de mieux faire comprendre le mécanisme de la pension de base et de toutes ses répercussions, il nous a paru intéressant de reprendre brièvement la loi générale sur la Pension de retraite datée du 31 mai 1956, telle qu'elle existe aux Pays-Bas.

dan wordt het duidelijk dat er initiatieven moeten worden genomen om een eind te maken aan deze sociale ongelijkheden.

De Regering heeft zulks uitdrukkelijk erkend met de indiening van het wetsontwerp « tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor de bejaarden ».

Bij de behandeling van het regeringsontwerp werd de vraag gesteld of het mogelijk is te leven met een sociaal levensminimum van 30.000 frank per jaar (gezin) of van 20.000 frank per jaar (alleenstaande).

Het antwoord luidt zeker ontkennend en de Regering heeft zulks toegegeven door in jaarlijkse verhogingen te voorzien, waardoor het minimum vanaf 1975 op 48.000 frank per jaar wordt gebracht (voor een gezin) en op 30.000 frank per jaar (voor alleenstaanden).

Men kan zich derhalve afvragen of het niet eenvoudiger zou zijn, aan de sociale discriminaties eens en voorgoed een eind te maken door een eenheidspensioen in te voeren zoals dit sedert 1956 bestaat in Nederland, waar die regeling onbetwistbaar in die dertien jaren haar deugdelijkheid heeft bewezen.

De invoering van een eenheidspensioen zal weliswaar moeilijke problemen doen rijzen, zowel wat betreft de aanwending van de reserves van sommige kassen als inzake de financieringsmethode.

Deze problemen, hoewel moeilijk op te lossen, vormen geen voldoende argument tegen het tot stand brengen van een ware solidariteit onder alle burgers van ons land ten opzichte van de sociale ongelijkheden.

Betreffende de aanwending van de reserves van sommige kassen, met name die van de bedienden, werd het probleem reeds opgelost tot gedeeltelijke voldoening van deze laatste, ofwel door financiering van de verleende bijkomende voordelen, ofwel door dekking van de kosten van bijdrageverhoging gespreid over verschillende jaren.

Wat het vraagstuk van de financiering betreft, volgens sommige berekeningen zou de toekenning van een eenvormig pensioen ten bedrage van 75.000 frank voor een gezin en 60.000 frank voor een alleenstaande een budgettaire weerslag hebben van 11 miljard, indien de bijdrage dezelfde was als thans. Maar na een nauwekeuriger studie zal dit bedrag vermoedelijk kleiner blijken te zijn, indien men onder meer rekening houdt met een terugvloeiing naar de algemene pensioenregeling van belangrijke sommen waarin bijvoorbeeld voorzien is voor de toepassing van de wet « tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden » geraamd op 1.400 miljoen in de begroting van 1970 alsook voor de toelage die momenteel door de commissies van openbare onderstand verleend wordt aan behoeftige gepensioneerden.

♦♦

Ten einde een beter inzicht te geven in het systeem van het basispensioen en de weerslag ervan, leek het ons interessant in het kort de in Nederland geldende algemene ouderdomswet van 31 mei 1956 te schetsen.

1. *Assurés.*

L'ensemble de la population âgée de 15 à 65 ans.

2. *Pension.*

a) âge légal : 65 ans.

b) montant (janvier 1969) :

— 5.262 florins, soit environ 73.700 francs (pour un ménage);

— 3.708 florins, soit environ 51.900 francs (pour un isolé).

c) diminution :

— la carrière étant de 50 ans, le montant est proportionnellement diminué par rapport aux années de défaillance volontaire de versement de cotisation.

d) adaptation :

— liaison avec le niveau des salaires conventionnels.

3. *Financement.*

1. Cotisation proportionnelle aux revenus cumulés (sans intervention de l'employeur) avec plafond (avril 1969) de 16.200 florins, soit environ 226.800 francs (ou 18.900 francs par mois).

2. Une exonération est prévue pour les revenus inférieurs à 2.400 florins ou environ 33.600 francs (ménage).

Une prime progressive est perçue sur les revenus annuels compris entre 2.400 florins et 4.020 florins (environ 56.300 francs).

3. Le taux de la cotisation est de 9,1 p.c. sur les revenus cumulés (taux auquel il faut ajouter 1,5 p.c. pour le régime de décès prématuré) (1).

4. *Perception.*

Par le Service des Contributions.

5. *Exécution.*

Par un organisme unique dénommé «Banque d'Assurance» à gestion de type paritaire.

6. *Intervention de l'Etat.*

Un plan de financement avait été prévu, étalé de 1956 à 1981. Les prévisions d'interventions de l'Etat devaient passer de 722 millions de florins en 1957 à 1.182 millions de florins en 1981.

(1) Il est à remarquer qu'en ce qui concerne le régime des Allocations Familiales, tant les cotisations que les prestations aux Pays-Bas sont inférieures à celles en vigueur en Belgique, et que le régime des soins de santé y est également différent.

1. *Verzekerden.*

Degenen die de leeftijd van 15 jaar, doch nog niet die van 65 jaar hebben bereikt.

2. *Pensioen.*

a) leeftijd : 65 jaar.

b) bedrag (januari 1969) :

— 5.265 gulden, d.i. ongeveer 73.700 frank (voor een gezin);

— 3.708 gulden, d.i. ongeveer 51.900 frank (voor een alleenstaande).

c) Korting :

— aangezien de activiteitsperiode over 50 jaar loopt, wordt een korting toegepast in evenredigheid met het aantal jaarpremies welke de pensioengerechtigde schuldig nalatig is geweest te betalen.

d) Herziening :

— verhoging of verlaging al naar gelang van het gemiddelde indexcijfer der uurlonen.

3. *Op te brengen middelen.*

1. Premies naar de maatstaf van de samengevoegde inkomens (zonder bijdrage van de werkgever) met een maximumgrens van 16.200 gulden (april 1969), d.i. ongeveer 226.800 frank (of 18.900 frank per maand).

2. Er is voorzien in een vrijstelling voor de inkomens beneden 2.400 gulden of ongeveer 33.600 frank (gezin).

Een progressieve premie wordt geïnd op de jaarlijkse inkomens tussen 2.400 en 4.020 gulden (ongeveer 56.300 frank).

3. De premie bedraagt 9,1 pct. op het samengevoegd inkomen (1,5 pct. voor vroegtijdig overlijden) (1).

4. *Inhouding der premies.*

Door de Rijksbelastingdienst.

5. *Uitvoering.*

Door één instelling, n.l. de Sociale Verzekeringsbank, met paritair beheer.

6. *Rijksbijdrage.*

Er werd een financieringsplan opgemaakt voor 1956 tot 1981. De voorzieningen voor staatshulp stijgen van 722 miljoen gulden in 1957 tot 1.182 miljoen gulden in 1981.

(1) Op te merken valt dat wat betreft de gezinstoelagen in Nederland, zowel de bijdrage als de uitkeringen lager liggen dan in België, en dat de ziekteverzekering er eveneens verschillend is.

Ce plan s'est avéré pessimiste, puisqu'en 1967, les interventions de l'Etat n'étaient plus que de 176 millions de florins (soit environ 2,5 milliards de francs belges).

**

Le tableau suivant permet certaines comparaisons entre les régimes néerlandais et belge.

Dit is een pessimistisch vooruitzicht gebleken, aangezien de rijksbijdrage in 1967 slechts 176 miljoen gulden bedroeg (d.i. ca 2,5 miljard Belgische frank).

**

De onderstaande tabel geeft enige vergelijkingen tussen het Nederlands en het Belgisch stelsel.

Age — Leeftijd	Montants — Bedragen	Assujettis — Verzekeringsplichtigen	Cotisations — Premies
----------------------	---------------------------	---	-----------------------------

PAYS-BAS. — NEDERLAND.

65 ans (hommes) 65 jaar (mannen)	(Avril 1969) (April 1969)	Tous les contribuables de 15 à 65 ans (50 années).	(Janvier 1969) (Januari 1969)
65 ans (femmes) 65 jaar (vrouwen)	Ménage : environ 73.700 francs. Gezin : ongeveer 73.700 frank. Célibataire : environ 51.900 francs. Ongehuwde : ca. 51.900 frank. Limites : Grenzen : — revenus antérieurs; — vroegere inkomsten; — réduction 2 % par année. — vermindering 2 % per jaar.	Alle belastingplichtigen van 15 tot 65 jaar (50 jaren).	9,1 % + 1,5 % = 10,60 % 9,1 % + 1,5 % = 10,60 % sur revenus nets avec plafond de : op het netto-inkomen met plafond van : 226.800 francs. 226.800 frank. Dispense totale : 33.600 francs. Totale vrijstelling : 33.600 frank. Dispense partielle : 56.000 francs. Gedeeltelijke vrijstelling : 56.000 frank.

BELGIQUE. — BELGIE.

65 ans (hommes) 65 jaar (mannen)	— Travailleurs salariés : — Loontrekkenden :	Tous les travailleurs salariés et indépendants, à l'exclusion des fonctionnaires.	(Juillet 1969) (Juli 1969)
60 ans (femmes) 60 jaar (vrouwen)	montants maxima théoriques theoretische maximumbedragen à l'indice 134,75). volgens index 134,75. — Ouvriers : — Arbeiders : ménage : 58.000 francs. gezin : 58.000 frank. — Employés : — Bedienden : ménage : 75.000 francs. gezin : 75.000 frank. — Indépendants (sept. 1969) : — Zelfstandigen (september 1969) : ménage : 39.780 francs. gezin : 39.780 frank. — Limites : — Grenzen : carrière complète, volledige loopbaan, 75 % salaire. 75 % loon.	Alle loontrekkenden en zelf- standigen, met uitzondering van de ambtenaren. Hommes : 45 années. Mannen : 45 jaar. Femmes : 40 années. Vrouwen : 40 jaar.	Ouvriers : Arbeiders : 13,75 % (dont 7,5 % à charge de l'em- ployeur), sur revenus bruts sans plafond. 13,75 % (waarvan 7,5 % ten laste van de werkgever) op het bruto-inkomen zonder plafond. Employés : Bedienden : 11 % (dont 6,5 % à charge de l'em- ployeur) sur revenus bruts avec plafond de 15.925 francs par mois. 11 % (waarvan 6,5 % ten laste van de werkgever) op het bruto-inkomen met plafond van 15.925 frank per maand. Indépendants : Zelfstandigen : 5,2725 % sur revenus nets, avec plafond de 150.000 francs par an indexés. 5,2725 % op het netto-inkomen met een plafond van 150.000 frank per jaar geïndexeerd.

Les subsides à caractère social prévus au budget de l'Etat font ressortir l'inégalité des attributions aux travailleurs salariés et aux travailleurs indépendants.

Ainsi, pour l'assurance maladie-invalidité, les subsides passent pour les travailleurs salariés de 11.100 millions en 1967 à 14.900 millions en 1969 et 16.500 millions en 1970 et pour les travailleurs indépendants de 700 millions pour l'assurance obligatoire et 500 millions pour l'assurance libre, soit 1.200 millions en 1967 à un montant identique en 1969 et à peine 200 millions de plus pour 1970.

Si pour le régime des allocations familiales les subsides passent pour les travailleurs salariés de 600 millions à 800 millions et pour les travailleurs indépendants de 600 millions à 900 millions, il faut dire que le régime des travailleurs salariés bénéficie en outre de 600 millions de subsides-chômage ainsi que de subsides-maladies professionnelles portées de 1.200 millions en 1969 à 2.100 millions en 1970; alors que les travailleurs indépendants ne reçoivent aucune subvention dans ces domaines.

Enfin, en ce qui concerne les pensions, les subsides pour les travailleurs salariés qui étaient de 6.100 millions, auxquels il faut ajouter 2.300 millions pour les ouvriers-mineurs et 500 millions de contributions dans les rentes, soit 8.900 millions en 1968, passent à 9.200 millions en 1970, tandis que les subsides pour les travailleurs indépendants passent de 2.600 millions en 1968 à 3.000 millions en 1970.

Au total on constate donc que le budget de 1970 prévoit des subsides de 29 milliards 200 millions pour les travailleurs salariés et 5 milliards 500 millions seulement pour les travailleurs indépendants.

On mesure ainsi l'écart qui existe entre les deux régimes qui intéressent d'une part, 2.156.404 travailleurs salariés et d'autre part, 717.872 travailleurs indépendants. En réalité, l'écart est le suivant :

- Salariés : par tête : 13.543 francs/an;
- Indépendants : par tête : 7.651 francs/an de subside.

**

Un élément intéressant à verser au dossier de la pension nationale, est l'analyse du nombre de pensions et leurs charges budgétaires (en excluant celles des agents des services publics).

	Nombre de pensions	Charges budgétaires (prévisions 1970)
— Travailleurs salariés (depuis le 1 ^{er} -1-1968).	128.977	
— (Avant le 1 ^{er} -1-1968 :		
— Ouvriers	268.842	6.428.000.000
— Ouvriers mineurs	73.401	
— Marins	2.224	
— Employés	66.513	

De subsides pour sociale doeleinden die in de Rijksbegroting zijn opgenomen, doen uitkomen hoe ongelijk de bedragen voor de werknemers en die voor de zelfstandigen zijn.

In de ziekte- en invaliditeitsverzekering stijgen de subsidies voor de werknemers van 11.100 miljoen in 1967 tot 14.900 miljoen in 1969 en tot 16.500 miljoen in 1970 en voor de zelfstandigen blijven de bedragen voor 1969 dezelfde als in 1967, nl. 700 miljoen in de verplichte verzekering en 500 miljoen in de vrijwillige verzekering, d.i. samen 1.200 miljoen; dit laatste bedrag zal nauwelijks met 200 miljoen toegenomen zijn in 1970.

Ofschoon de subsidies voor de kinderbijslagregeling van de werknemers stijgen van 600 miljoen tot 800 miljoen en van de zelfstandigen van 600 miljoen tot 900 miljoen, zij aangestipt dat de regeling voor werknemers bovendien 600 miljoen krijgt aan subsidies voor werkloosheid alsook in 1969 1.200 miljoen aan subsidies voor beroepsziekten, op 2.100 miljoen te brengen in 1970; de zelfstandigen daarentegen ontvangen generlei subsidie in deze sectoren.

Ten slotte zij erop gewezen dat voor de pensioenen der werknemers de subsidies, die 6.100 miljoen bedragen, waar nog 2.300 miljoen bijkomt voor de mijnwerkers en 500 miljoen rentehulp, d.i. samen 8.900 miljoen in 1968, in 1970 zullen stijgen tot 9.200 miljoen, terwijl de subsidies voor zelfstandigen van 2.600 miljoen in 1968 op 3.000 miljoen komen in 1970.

Wij zien dus dat op de begroting voor 1970 in totaal 29 miljard 200 miljoen aan subsidies voor werknemers is uitgetrokken en slechts 5 miljard 500 miljoen voor de zelfstandigen.

Hieruit blijkt duidelijk het verschil tussen de twee stelsels betreffende enerzijds 2.156.404 werknemers en anderzijds 717.872 zelfstandigen. In werkelijkheid is het verschil in subsidies het volgende :

- Loontrekkenden : per hoofd : 13.543 frank per jaar;
- Zelfstandigen : per hoofd : 7.651 frank per jaar.

**

Interessant voor een beter inzicht in het nationaal pensioen is de analyse van het aantal pensioenen en de budgettaire weerslag ervan (met uitsluiting van de pensioenen van het overheidspersoneel).

	Aantal pensioenen	Budgettaire last (raming 1970)
— Werknemers (sedert 1-1-1968).	128.977	
— (Vóór 1-1-1968) :		
— Arbeiders	268.842	6.428.000.000
— Mijnwerkers	73.401	
— Zeelieden	2.224	
— Bedienden	66.513	

	Nombre de pensions	Charges budgétaires (prévisions 1970)
— Pensions mixtes et partielles (2)	383.138	—
— Indépendants	128.233	2.950.000.000
— Assurés Libres (revenu garanti).	35.889	1.400.000.000
TOTAL	1.087.217	10.778.000.000

Il est intéressant de rapprocher le chiffre d'environ 1 million de pensionnés en Belgique de celui des Pays-Bas (983.231 au 1er avril 1968).

On constatera surtout le nombre extrêmement élevé des carrières mixtes, dont la charge budgétaire est répartie dans les montants repris pour les travailleurs salariés et indépendants.

Le nombre dépasse, non seulement, le chiffre total de toutes les pensions pour ouvriers, mais 71 p.c. du total des pensions des travailleurs salariés et représente en fait plus de 35 p.c. du total des pensions.

Une pension sur trois au moins, fait l'objet de frais administratifs dans chacun de deux, trois, voire six régimes différents, parfaitement étanches.

L'on touche ici un aspect fondamental du problème de financement qui est celui de la *rationalisation des régimes*.

Actuellement la complication extrême des systèmes différents et l'étanchéité entre les organismes assureurs provoquent deux inconvénients majeurs :

— le premier est l'inflation des fonctionnaires et le coût élevé de l'administration des divers régimes;

— le second est le nombre croissant d'erreurs et de retards, dont le pensionné est la seule victime.

Il est incontestable que l'instauration de la pension nationale permettra de réduire considérablement le coût exorbitant de cette gestion administrative.

**

III. Analyse des articles.

Article 1.

L'article 1 définit le champ d'application de la loi.

Tous les résidents en Belgique, seront en principe assujettis, et sans qu'il y ait de distinction à opérer selon l'âge, le

(2) Nombre de titres de paiement dont le montant est pris en charge, totalement ou partiellement, par des régimes distincts de pension (travailleurs indépendants, assurés libres, ouvriers, employés, ouvriers mineurs et marins).

	Aantal pensioenen	Budgettaire last (raming 1970)
— Gemengde en gedeeltelijke pensioen (2)	383.138	—
— Zelfstandigen	128.233	2.950.000.000
— Vrijwillig verzekerden (revenu garanti).	35.889	1.400.000.000
TOTAAL	1.087.217	10.778.000.000

Het is interessant het aantal gepensioneerd in België, dat ongeveer 1 miljoen bedraagt, te vergelijken met het aantal in Nederland (983.231 per 1 april 1968).

Opvallend is het zeer grote aantal gemengde pensioenen, waarvan de budgettaire last verdeeld is over de bedragen voor de werknemers en zelfstandigen.

Het aantal overschrijdt niet alleen het totaal der arbeiderspensioenen, maar ook 71 pct. van het totaal der werknemerspensioenen en vertegenwoordigt in feite meer dan 35 pct. van het totaal der pensioenen.

Voor ten minste 1 pensioen op 3 zijn er beheerskosten in elk van de twee, drie, zelfs zes verschillende regelingen, volledig van elkaar gescheiden.

Hier ligt een fundamenteel aspect van het financieringsprobleem, te weten de rationalisatie van de pensioenregelingen.

De buitengewone ingewikkeldheid van de verschillende regelingen en de absolute zelfstandigheid van de verzekeringsinstellingen zijn oorzaak van twee voornaamste bezwaren :

— het eerste is het ongehoorde aantal betrokken ambtenaren en de hoge beheerskosten van de verschillende regelingen;

— het tweede is het stijgend aantal vergissingen en vertragingen waarvan in de eerste plaats de gepensioneerde het slachtoffer is.

Ongetwijfeld zal de invoering van een nationaal pensioen de te hoge beheerskosten aanzienlijk drukken.

**

III. Onderzoek van de artikelen.

Artikel 1.

Artikel 1 bepaalt de werkingsfeer van de wet.

De wet is in beginsel toepasselijk op alle in België verblijfhoudenden, zonder onderscheid van leeftijd, geslacht, of

(2) Aantal betalingsstukken waarvan het bedrag geheel of gedeeltelijk in rekening wordt gebracht van de onderscheiden pensioenregelingen (zelfstandigen, vrijwillig verzekerden, arbeiders, bedienden, mijnwerkers en zeelieden).

sexe, ou l'activité. C'est ainsi que seront assimilés à des travailleurs, tous les jeunes poursuivant des études ou sous les armes, ainsi que toutes les personnes n'ayant pas une activité professionnelle au sens strict, comme les mères de famille.

Toutefois, et compte tenu de l'extrême difficulté d'opérer la refonte fondamentale des Statuts dont ils jouissent, les agents de l'Etat, des provinces et des communes, et d'établissements publics ou d'utilité publique qui en dépendent restaient exclus de l'assujettissement.

Article 2.

Seront bénéficiaires de la pension nationale de base, toutes les personnes ayant atteint l'âge de 65 ans, sous réserve de ce qui est prévu au § 2 de l'article 3 ci-après.

L'âge de prise de la pension sera uniforme pour les hommes et pour les femmes —, puisqu'une distinction selon le sexe ne se justifie plus, les femmes ayant une longévité moyenne plus grande.

La prise de pension anticipée devra être exclue, sauf pour des cas exceptionnels, comme une incapacité dite « totale » de travail.

Article 3.

Comme il ne s'agit que d'une pension de base, il convient de permettre à l'assujetti de continuer d'exercer une activité professionnelle.

Celle-ci pourra se faire concomitamment à la perception de la pension moyennant continuation de versements de cotisation, ou sans perception du montant de la pension qui, en ce cas, sera majorée en conséquence.

Article 4.

Le montant de la pension « de base », devra être calculé pour couvrir le « minimum socio-vital » d'un pensionné isolé, dans les conditions du moment de la vie en société.

Ces besoins ont été actuellement évalués à un minimum de : 60.000 francs.

Article 5.

Comme ces éléments sont éminemment variables, il est prévu qu'outre la liaison à l'indice des prix à la consommation, ce montant sera péréquaté chaque année suivant les données de l'évolution sociale (aux Pays-Bas, par exemple, la pension est liée aux augmentations des « salaires-conventionnels »).

Article 6.

Pour les pensionnés mariés, si l'épouse a également cotisé sur ses revenus, il est équitable qu'une pension « indivi-

activité. De jongeren die nog studeren of onder de wapens zijn, alsook de personen die geen beroep uitoefenen in de beperkte betekenis van het woord, zoals de moeders, worden met werknemers gelijkgesteld.

De wet is nochtans niet van toepassing op het Rijks-, provincie-, of gemeentepersoneel, noch op het personeel van de openbare instellingen of instellingen van openbaar nut die onder de staat, provincie of gemeenten ressorteren omdat een grondige omwerking van hun statuut op te veel moeilijkheden zou stuiten.

Artikel 2.

Onder voorbehoud van hetgeen in § 2 van artikel 3 wordt bepaald, kunnen alle personen die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, het nationale basispensioen bekomen.

Daar de gemiddelde levensduur van de vrouwen hoger ligt, is een onderscheid naar het geslacht niet meer verantwoord en zullen mannen en vrouwen op dezelfde leeftijd met pensioen gaan.

Vervroegde pensioenering zal niet mogelijk zijn, behalve in uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld volledige arbeidsongeschiktheid.

Artikel 3.

Aangezien het pensioen maar een basispensioen zal zijn, is het normaal dat de pensioengerechtigde beroepsarbeid mag blijven verrichten.

Ingeval hij blijft werken kan hij ofwel zijn pensioen genieten, maar dan moet hij ook de bijdrage storten, ofwel zolang van zijn pensioen afzien, en dan wordt het later naar verhouding verhoogd.

Artikel 4.

Het basispensioen dient zodanig te worden berekend dat het sociaal levensminimum van een alleenstaande gepensioneerde erdoor gedekt wordt, de eisen van de samenleving inachtgenomen.

Deze behoeften worden op dit ogenblik geschat op een minimum van 60.000 frank.

Artikel 5.

Benevens de koppeling aan het indexcijfer der consumptie-prijzen zal dit bedrag elk jaar worden aangepast naargelang de evolutie van de lonen (in Nederland bijvoorbeeld is het pensioen gebonden aan de verhogingen van de conventionele lonen).

Artikel 6.

Voor gehuwde gepensioneerden is het billijk dat aan de echtgenote die ook bijdragen op haar eigen inkomsten heeft

duelle » lui soit accordée, dans la mesure proportionnelle ci-dessous précisée de carrière ou de montant des revenus.

Au cas où l'épouse n'a pas joui de revenus, une pension dite de « ménage » sera accordée, dont le montant équivaldra à 125 p.c. de la pension individuelle (ou d'isolé) soit actuellement 75.000 francs.

Article 7.

Sans commentaire.

Article 8.

Sans commentaire.

Article 9.

Pour tenir compte du fait que les travailleurs indépendants supportent la charge totale de leurs cotisations, il est prévu qu'un montant équivalent au double de celles-ci pourra être considéré comme revenu immunisé d'impôt.

Article 10.

Il a été jugé préférable de maintenir un système de cotisation individualisée.

Non seulement, cette solution est rendue nécessaire par la technique de perception prévue, mais elle donnera, en outre, à l'assujetti conscience de son effort et du coût réel de cet avantage de sécurité sociale.

Par ailleurs, afin d'adapter le principe de solidarité nationale à la capacité contributive effective des assujettis, on prévoit que la cotisation sera perçue proportionnellement aux revenus, — de quelque nature qu'ils soient, — c'est-à-dire donc au « revenu net imposable globalement » tel que défini en matière de contributions directes.

Article 11.

Il doivent, puisque tous les assujettis percevront en principe une pension uniforme, qu'une cotisation minimum soit perçue quel que soit le revenu déclaré si celui-ci n'atteint pas un certain seuil.

Ce revenu fictif a été fixé à 133,1/3 p.c. soit 4/3 du montant de la pension individuelle, soit actuellement 80.000 francs.

Article 12.

Comme il ne s'agit que d'une pension de base, il faut permettre à tous ceux qui le peuvent de s'établir une pension complémentaire et garder ainsi un certain équilibre entre l'effort de solidarité et le désir d'épargne personnelle supplémentaire.

gestort, een individueel pensioen wordt toegekend naar verhouding van haar loopbaan of van haar inkomsten.

Ingeval de echtgenote geen inkomsten heeft gehad, zal haar een zogenaamd « huishoudelijk » pensioen worden verleend, ten bedrage van 125 pct. van het individuele pensioen (of van het pensioen van een alleenstaande) zijnde op dit ogenblik 75.000 frank.

Artikel 7.

Zonder commentaar.

Artikel 8.

Zonder commentaar.

Artikel 9.

Om rekening te houden met het feit dat de zelfstandigen de volle last van de bijdragen zelf dragen, wordt een bedrag, gelijk aan het dubbele van die bijdragen, aangemerkt als belastingvrij inkomen.

Artikel 10.

Men heeft het verkieslijk geacht een individueel bijdragesysteem te behouden.

Niet alleen is deze oplossing noodzakelijk, gezien in het licht van de inningstechniek, maar zij maakt bovendien de verzekeringsplichtige bewust van zijn inspanning en van wat dit voordeel der sociale zekerheid werkelijk kost.

Trouwens ten einde het beginsel van nationale solidariteit aan te passen aan de feitelijke draagkracht van de verzekeringsplichtigen, zal de bijdrage evenredig zijn aan het inkomen — van welke aard ook — d.w.z. aan « het globaal netto belastbaar inkomen » zoals dit bepaald is voor de directe belastingen.

Artikel 11.

Aangezien alle gerechtigden in beginsel een zelfde pensioen zullen ontvangen, moet er ook een minimumbijdrage worden geïnd, ongeacht het aangegeven inkomen, althans voor zover dit beneden een bepaalde drempel ligt.

Dit fictieve inkomen is vastgesteld op 133,1/3 pct., of 4/3 van het bedrag van het individuele pensioen, zijnde op dit ogenblik 80.000 frank.

Artikel 12.

Daar het slechts om een basispensioen gaat, moeten al degenen die ertoe in staat zijn een aanvullend pensioen kunnen verwerven om een zeker evenwicht te bewaren tussen de solidaire inspanning en de wens om zelf bij te sparen.

Article 13.

Lorsque l'assujetti ne jouit d'aucun revenu imposable pour cause civique (service militaire) ou d'enseignement (étudiants) ou encore pour les cas de « force majeure » et notamment les cas sociaux, il est normal que ce soit la Nation tout entière qui intervienne, et que l'Etat prenne intégralement en charge pour ces assujettis le versement de la cotisation minimum.

Article 14.

Pour permettre un passage sans heurt des différents régimes actuels au régime de pension nationale de base, il faut prévoir des mesures transitoires de financement de ce qu'il est convenu d'appeler le « back-service », c'est-à-dire les insuffisances actuelles dans tous les régimes.

Comme le nouveau régime sera mis progressivement en application sur une durée de cinquante années, il est proposé d'établir un plan de financement par l'Etat, étalé sur le même laps de temps.

Article 15.

La perception des cotisations doit être prévue de la manière la plus exacte, efficace et rapide possible.

Le seul organisme suffisamment outillé pour connaître de manière complète les renseignements requis sur les revenus à globaliser est l'Administration des Contributions directes.

Celle-ci sera chargée d'établir — en même temps, mais de manière séparée, des formules de taxation, — le montant des cotisations à percevoir pour la pension nationale.

Article 16.

Quant aux paiements des pensions aux bénéficiaires, compte tenu du caractère de contact humain et le plus direct possible que doit garder le paiement des pensions, il est souhaitable de la laisser aux organismes existants (qui agiront comme agissent actuellement des Mutuelles pour les remboursements de l'A.M.I.).

Le caractère paritaire de ces organismes doit être maintenu, même au cas où des fusions s'opéreraient dans l'avenir.

J. MOREAU de MELEN.

♦♦

PROPOSITION DE LOI

—

ARTICLE PREMIER.

Sont assujettis à la présente loi, tous les travailleurs ayant leur résidence en Belgique, hommes ou femmes, sans distinction entre travailleurs salariés et travailleurs indépendants.

Artikel 13.

Indien de bijdrageplichtige geen belastbaar inkomen heeft ter oorzaak van burgerplicht (militaire dienst), onderwijs (studenten) of « overmacht » (onder meer de sociale gevallen), is het normaal dat de gehele natie helpt en dat de Staat de minimum-bijdrage voor hen geheel te zijnen laste neemt.

Artikel 14.

Om de overgang te vergemakkelijken van de verschillende pensioenregelingen naar een nationaal basispensioen, moeten er voorlopige maatregelen getroffen worden ter financiering van hetgeen men gewoonlijk de « back service » noemt, d.w.z. de huidige tekorten in de bestaande regelingen.

Daar de nieuwe regeling geleidelijk in werking zal treden over een periode van 50 jaar, wordt een plan van Rijksfinanciering voorgesteld, gespreid over datzelfde tijdvak.

Artikel 15.

De inhouding der bijdragen moet gebeuren op een wijze die zo juist, doeltreffend en vlug mogelijk is.

De enige instelling die volledig kennis kan hebben van de vereiste inlichtingen over de samen te voegen inkomsten, is het bestuur der directe belastingen.

Dit bestuur wordt belast met het vaststellen — gelijktijdig met de aanslagformulieren, maar apart — van de bijdrage voor het nationaal pensioen.

Artikel 16.

Aangaande de uitkering van het pensioen aan de gerechtigde, is het in het licht van het rechtstreeks menselijk contact wenselijk, die zorg over te laten aan de bestaande instellingen (die zullen optreden zoals de ziekenfondsen nu inzake terugbetalingen van de Z.I.V.).

Het paritair karakter van deze instellingen moet worden bewaard, zelfs indien zich in de toekomst samensmeltingen voordoen.

♦♦

VOORSTEL VAN WET

—

EERSTE ARTIKEL.

Deze wet is van toepassing op allen die arbeid verrichten en in België verblijven, hetzij mannen of vrouwen, zonder onderscheid tussen werknemers en zelfstandigen.

Sont assimilés à des travailleurs, pour l'application de la présente loi, toutes les personnes physiques, même non actives, à partir de l'âge de la fin de la scolarité obligatoire.

Sont toutefois exclus de l'assujettissement les agents de l'Etat, des provinces et des communes, et des établissements publics ou d'utilité publique qui en dépendent.

ART. 2.

Il est créé une pension nationale qui sera octroyée à tout assujetti atteignant l'âge de 65 ans.

Cette pension ne pourra être octroyée anticipativement sauf cas exceptionnels qui seront définis par le Roi et dans les conditions qu'il fixera.

ART. 3.

L'activité professionnelle de l'assujetti pourra être exercée au-delà de l'âge de 65 ans.

L'assujetti aura le choix entre la perception de la pension moyennant continuation des versements de cotisation, ou le report de la prise de sa pension entraînant majoration de celle-ci d'un montant qui sera déterminé par le Roi et ne pourra être inférieur à 5 p.c. par an.

ART. 4.

Le montant de la pension nationale devra couvrir le minimum socio-vital des besoins de l'assujetti, évalué actuellement à 60.000 francs par an pour la pension individuelle (ou d'isolé).

ART. 5.

Les montants de la pension nationale seront liés à l'indice des prix à la consommation.

En outre, le Roi déterminera chaque année la péréquation nécessaire pour tenir compte de l'évolution sociale.

ART. 6.

Le conjoint qui aura cotisé sur ses revenus personnels aura également droit de percevoir le montant de pension « individuelle » (ou d'isolé) dans la mesure précisée à l'article 7 ci-dessous.

Le montant de la pension pour un ménage, dont le conjoint ne peut prétendre au droit ci-dessus, est fixé à 125 p.c. du montant de la pension individuelle, soit actuellement 75.000 francs.

Voor de toepassing van deze wet worden alle natuurlijke personen, zelfs degenen die niet werken, gelijkgesteld met de werkenden vanaf de leeftijd dat zij niet meer schoolplichtig zijn.

Buiten de toepassing van deze wet vallen evenwel de personeelsleden van de Staat, de provincie en de gemeente en het personeel van de openbare instellingen of instellingen van openbaar nut die onder het Rijk, de provincie of de gemeente ressorteren.

ART. 2.

Er wordt een nationaal pensioen ingesteld, dat zal toegerekend worden aan ieder gerechtigde die de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt.

Dit pensioen mag niet vroeger worden verleend, tenzij in uitzonderingsgevallen die door de Koning worden bepaald en onder door hem te stellen voorwaarden.

ART. 3.

De pensioengerechtigde mag beroepsarbeid blijven verrichten na de leeftijd van 65 jaar.

Hij kan dan ofwel zijn pensioen ontvangen en verder zijn bijdrage betalen, ofwel zijn pensioen later nemen, dat dan zal worden verhoogd met een bedrag door de Koning te bepalen, maar dat niet minder dan 5 pct. per jaar mag zijn.

ART. 4.

Het bedrag van het nationaal pensioen moet het sociaal minimum der levensbehoeften van de pensioengerechtigde dekken, tegenwoordig geraamd op 60.000 frank per jaar voor het individueel pensioen (of pensioen van alleenstaande).

ART. 5.

Het nationaal pensioen wordt gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen.

Bovendien bepaalt de Koning jaarlijks de noodzakelijke perekwatie ten einde rekening te houden met de sociale evolutie.

ART. 6. .

De echtgenote die op basis van haar persoonlijke inkomsten pensioenbijdragen heeft gestort, heeft eveneens recht op een individueel pensioen (of pensioen van alleenstaande), waarvan het bedrag door het hiernavolgende artikel 7 nader wordt bepaald.

Het nationaal pensioen voor een gezin waarvan de echtgenote geen recht op pensioen kan doen gelden, wordt vastgesteld op 125 pct. van het individueel pensioen, d.i. op dit ogenblik 75.000 frank.

ART. 7.

Les montants fixés seront octroyés proportionnellement à la durée effective d'assujettissement et à la durée effective d'activité professionnelle en ce qui concerne les années antérieures à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Les montants de la pension seront également réduits de 2 p.c. par année de défaillance volontaire de versements de cotisations.

En outre, le montant de la pension ne pourra dépasser 75 p.c. de la moyenne des revenus des cinq dernières années, sous réserve de ce qui est dit à l'article 11.

ART. 8.

Le financement de la pension nationale sera assuré par la perception de cotisations et par des subventions de l'Etat.

ART. 9 .

Le Roi fixera le montant des cotisations.

Pour les travailleurs salariés, ces cotisations seront à charge respectivement des employeurs et des travailleurs à raison de 50 p.c. pour chacune des parties.

Pour les travailleurs indépendants, la totalité des cotisations seront à leur charge, avec en contre-partie, immunisation fiscale du double de ces cotisations.

ART. 10.

La cotisation personnelle de chaque assujetti sera perçue proportionnellement à ses revenus, de quelque nature qu'ils soient.

L'assiette de perception des cotisations sera le « Revenu net imposable globalement », comme en matière de contributions directes.

ART. 11.

Une cotisation minimum sera perçue sur un revenu évalué fictivement au 4/3 du montant de la pension individuelle.

ART. 12.

Aucune cotisation ne sera perçue au-delà d'un plafond de revenus qui sera déterminé par le Roi.

ART. 13.

Les assujettis ne jouissant d'aucun revenu imposable seront dispensés du versement de la cotisation minimum. Celle-ci sera prise en charge par l'Etat.

ART. 14.

Afin d'assurer l'équilibre financier immédiat de ce régime de répartition, l'Etat couvrira, dès la mise en vigueur de la

ART. 7.

Het bedrag dat wordt uitgekeerd is evenredig aan de werkelijke duur van de bijdrageplicht en aan het aantal jaren dat de betrokkene beroepsarbeid heeft verricht vóór de inwerkingtreding van deze wet.

Het bedrag van het pensioen wordt verminderd met 2 pct. voor elk jaar dat de bijdrage door schuldige nalatigheid niet is voldaan.

Bovendien mag het bedrag van het pensioen 75 pct. van het gemiddelde inkomen over de vijf laatste jaren niet overschrijden, onverminderd hetgeen in artikel 11 wordt bepaald.

ART. 8.

Het nationaal pensioen wordt gefinancierd door de inning van bijdragen en door rijkssteun.

ART. 9 .

De Koning bepaalt de hoogte van de bijdrage.

De bijdrage van de werknemers wordt voor 50 pct. door henzelf en voor 50 pct. door de werkgevers gedragen.

Wat de zelfstandigen betreft, is de gehele bijdrage te hunnen laste met als compensatie belastingvrijstelling ten bedrage van het dubbele van de bijdrage.

ART. 10.

De persoonlijke bijdrage wordt berekend naar de inkomsten, onverschillig van welke aard die ook zijn.

De grondslag van de berekening der bijdrage is het « globaal belastbaar netto-inkomen » zoals in zake directe belastingen.

ART. 11.

Een minimumbijdrage zal worden ingehouden van een inkomen waarvan wordt aangenomen dat het 4/3 van het individueel pensioen bedraagt.

ART. 12.

Geen bijdrage zal worden ingehouden boven een inkomengrens, die vastgesteld wordt door de Koning.

ART. 13.

De bijdrageplichtigen die geen belastbaar inkomen hebben, worden ontslagen van de betaling van de minimumbijdrage. Die bijdrage zal door het Rijk worden gedragen.

ART. 14.

Ten einde onmiddellijk het financiële evenwicht van deze omslagregeling te verzekeren, dekt het Rijk vanaf de inwer-

présente loi, le service des arriérés des assujettis non encore ou insuffisamment couverts par d'autres régimes. Cette subvention sera étalée sur une période de cinquante années.

ART. 15.

Les cotisations seront établies et leur perception assurée par le Service des Recettes des Contributions Directes de l'Etat.

ART. 16.

Les montants des cotisations seront transmis aux organismes d'assurances sociales existants, chargés du payement des pensions, et gérés par des représentants des travailleurs visés à l'article 1er.

J. MOREAU de MELEN.

R. VREVEN.

N. HOUGARDY.

H. LAHAYE.

A. FERRET.

A. DE BAER.

kingtreding van deze wet de achterstallen van degenen die niet of onvoldoende verzekerd zijn in andere pensioenregelingen. Deze toelage wordt gespreid over een tijdvak van vijftig jaar.

ART. 15.

De bijdragen worden berekend en de inning gebeurt door de Dienst der ontvangsten van de directe belastingen van de Staat.

ART. 16.

De geïnde bedragen worden overgemaakt aan de bestaande instellingen voor sociale verzekering, belast met de uitbetaling van de pensioenen en beheerd door de vertegenwoordigers van de in artikel 1 bedoelde personen.